

Лъчът на тъжната луна
Зефир коса ми да милува,
Едва да ме люлей вълна...

Именно тук трябва да изтъкнем, че, рязко разграничавайки се от нежелани наноси, които евентуално биха отежилили лекия лермонтовски повей, Яворов - преднамерено или не - се прислонява в Друг, вече конвенционализиран се изказ. Сладостната отмала, безмълвното разтваряне и взаимопроникване на субективно и обективно, недетерминираният топос, където единствено се долавя шепотът на листата, където зефирът не раздвижва, а "сладко се разлива", е на практика с а н т и м е н т а л и з и р а н и я т Лермонтов модел, адаптиран за българския вкус и световъзприемане още през 1883 година. "Вечерният час" - едно като че ли съвсем спорадично и изцяло нетипично за Вазов построение - оживява в късните Яворови текстове "Самота" /1905/ и "Майска вечер" /1907/ максимално угълбено и трансцендентализирано. Тези текстове помнят и възпроизвеждат състоянието на безстрастие, на пълно смирение, на екстазно сливане-потاپяне на субекта в Другото. В "Недейте я разбужда" /1907/ смътното състояние на взаимопроникнатост, на неразличимост между Аза и нещата красноречиво е монументализирано /ултимативният наслов на текста от 1910 година подчертава впечатлението за помпозна вграденост на "душата" в обективното Друго/

Понеже в тази късна творба презумпцията за екстремен символизъм е определяща, дори структуроизграждаща, внушенията изцяло се съсредоточават върху фатическия образ "душа", което донякъде заличава идентичността на тази, "вкаменила се" вече Яворова визия с "Желание"-I, а също и със спонтанния импресионизъм на Вазов, т.е. отпратката към лермонтовия модел на пустинно-притихналото битие вече е невъзможна и немислима.

Обистрянето на мотива "Нирвана, нирванност" у Яворов дава основания за няколко извода: 1/ Преди да се отлее в концепт, преди да застине в поетическа формула на непостижимостта, преди да започнем да я възприемаме като категория на Яворовия поетически език, чрез репродуцирането на Лермонтовите топоси-състояния, Нирвана неусетно се поражда като нирванност; 2/ Още в началото на своето пораждаване, чрез отстраняване на нелермонтовските сегменти от текста, желанието в "Желание" бива лишено от волната си неволност, експлицирано е не като образуване на стихийното